

DOMINIK MIESZAŁA

e-mail: 182007@student.ue.wroc.pl

ORCID: 0000-0001-5735-7981

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

LEASING SAMOCHODU A ZAŁOŻENIA POLSKIEGO ŁADU

JEL Classification: M410

Streszczenie: Szereg zmian wprowadzonych wraz z Polskim Ładem istotnie wpływa na postrzeganie leasingu jako formy finansowania inwestycji. W artykule zostały poruszone podstawowe kwestie związane z umową leasingu w różnych ujęciach (zarówno bilansowych, jak i podatkowych), a także nowe zmiany obowiązujące od 2022 r. związane z wykupem leasingowanego środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej. Poza tym w sposób praktyczny została ukazana ewidencja leasingu oraz sformułowana własna opinia na temat zmian związanych z Nowym Ładem. W tym celu skorzystano z różnych metod badawczych: studiów literaturowych, analizy artykułów, aktów prawnych oraz stron internetowych.

Słowa kluczowe: leasing, leasing finansowy, leasing operacyjny.

1. Wstęp

W obecnych czasach istnieje wiele form finansowania własnych inwestycji. Można do nich zaliczyć między innymi: kredyty, pożyczki, faktoring, dotacje i subwencje, fundusze pomocowe, a także leasing (Michalak, 2007, s. 89). Na szczególną uwagę zasługuje forma finansowania przez leasing. Z roku na rok leasing jest wybierany przez coraz większe grono przedsiębiorców. Leasing w swojej istocie jest specyficzną formą finansowania inwestycji przez to, iż zawiera cechy umowy dzierżawy, a także umowy kredytowej. Leasingobiorca, czyli korzystający, ma prawo używać rzeczy ruchomych, które nie są jego własnością, jednocześnie spłacając regularnie ich wartość. Pomimo popularności tej formy, jest ona dotknięta zawiłymi regulacjami prawnymi, gdyż w każdym z następujących aktów prawnych: kodeksu cywilnego, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o rachunkowości, opisywana jest w różny sposób. Zawiłość przepisów podatkowych oraz zmienność interpretacji sądów w sprawach leasingu ma wpływ na dynamiczny rozwój tej formy finansowania inwestycji (Internet 5). Zmiany podatkowe wprowadzone w Polskim Ładzie, które zaczęły obowiązywać od 2022 roku, wpłynęły na atrakcyjność leasingu w oczach przedsiębiorców (Internet 2). Nowelizacje wprowadzają wiele zmian, które w bardziej dokładny sposób zostaną omówione w dalszej części artykułu. Celem przygotowania artykułu jest ukazanie zawiłych zmian prawnych i bilansowych dotyczących leasingu w związku z implementacją przepisów Polskiego Ładu, które to zaczęły obowiązywać od

2022 r., a także ukazanie istoty leasingu i jego rodzajów. Do zgłębiania tematu leasingu i zmian wprowadzonych wraz z Polskim Ładem zastosowano następujące metody badawcze: studia literaturowe, analizę artykułów, aktów prawnych, a także stron internetowych poświęconych tematyce leasingu i zmianom podatkowym z tego zakresu.

2. Podział leasingu

Podstawowy podział leasingu skupia się na wyodrębnieniu leasingu finansowego i leasingu operacyjnego. Operacyjny jest utożsamiany ze świadczeniem usług, a finansowy z dostawą towarów na potrzeby podatku od towarów i usług. Te określenia leasingu nie funkcjonują w języku prawnym i stanowią jedynie swego rodzaju formułę umowną. Nierzadko umowy tego rodzaju są interpretowane w błędny sposób przez wiązanie ich z celem umowy – tylko korzystaniem z przedmiotu umowy albo korzystaniem i wykupem w późniejszym terminie. Każdy z rodzajów leasingu może zostać zawarty w wyżej wymieniony sposób, a wszystkie szczegóły dotyczące wykupu i nabycia środka trwałego zawarte są w umowie. Poprawnym kryterium stosowania takiego podziału umów leasingu może być tylko fakt, która ze stron może dokonywać odpisów amortyzacyjnych z tytułu leasingu. W przypadku, gdy finansujący będzie uprawniony do dokonywania odpisów amortyzacyjnych, będzie mowa o leasingu operacyjnym, natomiast w odwrotnej sytuacji o leasingu finansowym. Ponadto należy mieć na uwadze, iż kryteria podziału leasingu różnią się od siebie w ustawie o rachunkowości i ustawach podatkowych (CIT i PIT). Przykładem tych rozbieżności jest sytuacja, gdy korzystający może być zobligowany do dokonywania odpisów amortyzacyjnych na potrzeby rachunkowe, podczas gdy ta umowa dla celów podatkowych jest uznawana za umowę leasingu operacyjnego – a więc odpisów powinna dokonywać osoba finansująca. Pomimo że osoba korzystająca będzie dokonywać odpisów amortyzacyjnych na cele rachunkowe, to na cele podatkowe i aby ustalić koszty uzyskania przychodu, będzie ona uwzględniała regularne raty leasingowe (Internet 5).

Tabela 1. Leasing operacyjny a leasing finansowy

Wyszczególnienie	Leasing operacyjny	Leasing finansowy
1	2	3
Cel umowy	Korzystanie z przedmiotu umowy lub korzystanie z przedmiotu umowy i jego wykup w określonym terminie	Korzystanie z przedmiotu umowy lub korzystanie z przedmiotu umowy i jego wykup w określonym terminie
Amortyzacja	Odpisów amortyzacyjnych dokonuje finansujący	Odpisów amortyzacyjnych dokonuje leasingobiorca
Okres trwania umowy	Powyżej 40% czasu amortyzacji przedmiotu umowy (w przypadku nieruchomości – minimum 10 lat)	Dłużej niż 12 miesięcy

1	2	3
Koszty uzyskania przychodu (KUP)	Korzystający może zaliczyć do KUP ratę netto i opłatę wstępną	Korzystający może zaliczyć do KUP część odsetkową rat i amortyzację
Podatek VAT	Płacony wraz z ratami leasingowymi	Opłacony z góry podczas płatności pierwszej raty
Ustawa o rachunkowości	Przedmiot umowy leasingu operacyjnego zaliczany jest do środków trwałych finansującego	Przedmiot umowy leasingu finansowego korzystający wykazuje w swoich księgach rachunkowych jako składnik aktywów trwałych, a drugostronnie jako zobowiązanie finansowe
Możliwość wykupu	Zależy od stawki amortyzacji i okresu wykupu	Wraz z ostatnią ratą przedmiot umowy staje się własnością osoby korzystającej

Źródło: opracowanie własne na podstawie źródeł internetowych (Internet 3; Internet 5).

3. Leasing w prawie bilansowym

Od początku stosowania leasingu jako formy finansowania własnych inwestycji regulacje go definiujące nie były ze sobą spójne i proste w zrozumieniu dla przedsiębiorców i ich doradców. Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 17 nie odstępował treścią od tej zasady. Wiele osób zarzucało, iż istnieje wielka trudność w określeniu sztywnych ram umowy leasingu operacyjnego oraz leasingu finansowego. Subiektywizm w określaniu umowy definiował różny sposób ujęcia tych umów pod kątem zarówno bilansowym (księgowym), jak i podatkowym. Poza tym występowała konieczność dokonywania korekt sprawozdań finansowych, aby rozpoznać aktywa i zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego. Zakres ujawnianych informacji o leasingu operacyjnym również nie był zbyt szeroki. Oprócz tego trudno było porównywać MSSF z US GAAP. W związku z tym w 2016 r. wydano MSSF 16 „Leasing”, który zaczął obowiązywać od 1 stycznia 2019 r., zastępując MSR 17 i dotyczące go interpretacje (Rytko, 2018).

W efekcie zmian wprowadzonych przez MSSF 16 został zlikwidowany podział na leasing operacyjny i finansowy. Korzystający rozpoznają w swoim bilansie: aktywa z tytułu prawa użytkowania, a także zobowiązania z tytułu leasingu. W ujęciu polskiego prawa bilansowego leasing jest także uregulowany przez ustawę o rachunkowości – art. 3 ust 4 oraz KSR nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa”. Ponadto nie ma obowiązku ujmowania w swoich księgach leasingu w przypadku umów krótkoterminowych (poniżej 12 miesięcy) oraz leasingu aktywów niskowartościowych, a identyfikacja umowy następuje w wyniku testu korzyści i władzy (Rytko, 2018).

Zmiany zawarte w MSSF 16, do których muszą stosować się jednostki tworzące sprawozdania finansowe według międzynarodowych standardów, miały ogromny wpływ na przedstawiane informacje i bilans jednostek. Te uaktualnienia wpłynęły na zwiększenie sumy bilansowej przez tworzenie aktywów z tytułu leasingu i zobowią-

zań z tego tytułu. Może to oddziaływać na porównywalność wskaźników finansowych, a zarazem wycenę i ocenę finansową jednostki. Zobowiązania wpłyną na wzrost wskaźnika zadłużenia, a aktywa na wskaźniki efektywności działania (Jarosz, b.d.).

Leasing został opisany także w ustawie o rachunkowości, która bazuje na przepisach zawartych w MSR 17. Mając na uwadze te przepisy, środek trwały należy zaliczyć do aktywów korzystającego, jeżeli zostanie spełniony co najmniej jeden z następujących warunków (Internet 7):

- po zakończeniu okresu trwania leasingu prawo własności będzie przeniesione na korzystającego,
- korzystający ma prawo nabyć przedmiot leasingu po zakończeniu okresu trwania umowy za cenę niższą niż cena rynkowa z dnia nabycia,
- okres zawarcia umowy leasingu w większości pokrywa się z okresem amortyzacji środka trwałego i nie może być krótszy niż 75% okresu amortyzowania,
- ustalona w dniu zawarcia umowy suma opłat pomniejszonych o dyskonto i przypadających do zapłaty opłat w okresie jej obowiązywania jest większa niż 90% wartości rynkowej przedmiotu umowy na dzień zawarcia umowy,
- umowa leasingu zawiera przyrzeczenie finansującego dotyczące zawarcia z korzystającym kolejnej umowy o oddanie w odpłatne używanie tego samego przedmiotu lub przedłużenia umowy dotychczasowej na warunkach korzystniejszych od przewidzianych w dotychczasowej umowie,
- umowa leasingu jest możliwa do wypowiedzenia, pod warunkiem że wszelkie powstałe z tego tytułu koszty i straty poniesione przez finansującego pokrywa korzystający,
- przedmiot umowy zostanie dostosowany do indywidualnych potrzeb korzystającego. Spełnienie tego warunku oznacza, że z dużą dozą prawdopodobieństwa środek trwały zostanie nabyty przez korzystającego, nawet jeśli nie zostało to wprost przewidziane w umowie.

Powinno się zwrócić uwagę, iż zasady kwalifikacji rzeczy leasingowanej są odmienne w ustawach podatkowych i bilansowych. Te różnice wpływają na trudność rozliczenia leasingu i dokonania prawidłowej kwalifikacji.

4. Leasing według ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

W ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (ustawa o PIT) oraz ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (ustawa o CIT) została zawarta definicja leasingu. Umowa leasingu jest definiowana jako umowa określona w kodeksie cywilnym, a także każda inna umowa, na mocy której jedna ze stron, zwana kolejno „finansującym”, oddaje do odpłatnego używania albo używania i pobierania pożytków na warunkach określonych w ustawie innej stronie, zwanej dalej „korzystają-

cym”, środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne, które podlegają odpisom amortyzacyjnym, a również grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów (Internet 11).

Według art. 17b ustawy o CIT wydatki ponoszone przez korzystającego w określonym podstawowym terminie umowy leasingu z tytułu użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dla leasingodawcy są przychodem, a dla leasingobiorcy – kosztem uzyskania przychodu, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Opłata wstępna z tytułu leasingu może być zaliczona jako koszt uzyskania przychodu (pośredni). Koszt ten jest odliczany w pełnej kwocie jednorazowo w dacie poniesienia, czyli ujęcia w księgach rachunkowych, na podstawie faktury. Dzień uznania wydatku za koszt podatkowy nie jest więc tożsamy z dniem uznania go za koszt bilansowy, gdyż te koszty mogą być przeniesione do rozliczenia w czasie. Jednakże nie ma to podatkowego uzasadnienia, gdyż opłata wstępna jest ponoszona jednorazowo, jest bezzwrotna, niezależna od rat leasingowych, a ponadto stanowi pewnego rodzaju warunek wydania środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej dla leasingobiorcy (Internet 11).

Aby umowa mogła zostać ujęta jako umowa leasingu operacyjnego z przedsiębiorcą, muszą być spełnione określone warunki:

- jeśli przedmiotem umowy są rzeczy ruchome podlegające amortyzacji, to umowa musi zostać zawarta na czas oznaczony – minimum 40% normatywnego okresu amortyzacji, w przypadku nieruchomości – minimum 5 lat,
- suma zawartych w umowie opłat, zredukowana o należny VAT, musi się równać co najmniej wartości początkowej środków trwałych. Ponadto, na podstawie regulacji wprowadzonych 1 stycznia 2013 r., gdy przedmiotem umowy leasingu jest środek trwały lub wartość niematerialna i prawna, które były już przedmiotem takiej umowy, suma ustalonych opłat w nowej umowie powinna odpowiadać co najmniej wartości rynkowej przedmiotu umowy z dnia zawarcia tejże nowej umowy leasingu.

Normatywny okres amortyzacji to taki, w którym dana rzecz ruchoma lub wartość niematerialna lub prawna zostaje zamortyzowana w 100% do celów podatkowych. Gdy warunek normatywności okresu amortyzacji nie zostanie spełniony, dana umowa może nie zostać zaklasyfikowana jako umowa leasingu do celów podatkowych. Poza tym bardzo często przy zawieraniu umowy leasingu pobierana jest kaucja, lecz nie jest ona traktowana jako opłata, która jest składową przy obliczaniu sumy opłaty do celów klasyfikacji umowy.

W przypadku klasyfikowania umowy jako leasingu finansowego z przedsiębiorcą musi ona spełnić następujące warunki:

- być zawarta na czas określony,
- suma ustalonych w umowie leasingu opłat, pomniejszona o należny VAT, musi odpowiadać co najmniej wartości początkowej środków trwałych będących przedmiotem leasingu (do sumy tej zalicza się również wartość wykupu środka trwałego po zakończeniu okresu umowy),

- umowa powinna zawierać zapis, że odpisów amortyzacyjnych w podstawowym okresie umowy leasingu dokonywać będzie korzystający.

Problem kwalifikacji umów leasingowych jest bardzo ważny. Prawo podatkowe nie rozróżnia rodzajów leasingu, ponieważ wynikają one jedynie z kształtów tych umów i skutków, jakie wywołują. Pomimo to, pojęcia typu „leasing finansowy”, „leasing operacyjny” są często stosowane. 1 lipca 2011 r. weszły w życie nowe przepisy, wprowadzające tzw. leasing konsumencki. W związku z tym ważne jest rozróżnianie umów zawieranych z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą, i z tymi, którzy jej nie prowadzą (Internet 7).

5. Zmiany w leasingu wprowadzone od 2022 roku

Wraz z wprowadzeniem regulacji dotyczących Polskiego Ładu kwestie podatkowe związane z wykupem poleasingowego pojazdu uległy dużym zmianom. Obowiązujące do końca 2021 roku zasady obejmujące wykup poleasingowego auta okazały się problemem dla Ministerstwa Finansów. Stwierdzono, iż jest to procedura na granicy prawa, gdyż kiedy sprzedawano poleasingowy pojazd jako osoba prywatna, nie płacono podatku dochodowego. Jeśli przedsiębiorca zawarł umowę leasingową dotyczącą pojazdu, mógł ten pojazd wykupić po zakończeniu umowy leasingu jako osoba prywatna. Jeśli sprzedaż samochodu miała miejsce po upływie 6 miesięcy, mogła być rozliczana bez płacenia podatku dochodowego w związku ze sprzedażą jako osoba prywatna. W związku ze zmianami przepisów wielu polskich przedsiębiorców odczuło negatywne skutki z tym związane. Obecnie, po zmianach w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), przychód związany ze sprzedażą poleasingowego pojazdu będzie uznawany za przychód z działalności gospodarczej, pod warunkiem że od momentu przejęcia auta z firmy do momentu sprzedaży nie minie 6 lat. Oznacza to, iż zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o PIT osoba, która będzie chciała sprzedać pojazd przed upływem tego okresu (6 lat), będzie musiała zapłacić podatek. Zmiana dotycząca czasu wykupu auta bez płacenia podatku dochodowego jest drastyczna – z 6 miesięcy termin został wydłużony do 6 lat.

Tabela 2. Podatki w aspekcie zmian dotyczących pojazdu w przedsiębiorstwie

Wyszczególnienie	Do 2021 roku	Od 2022 roku
Wykup	Wykup i sprzedaż pojazdu jako osoba prywatna możliwe są po 6 miesiącach bez płacenia podatku dochodowego	Wykup i sprzedaż pojazdu jako osoba prywatna bez płacenia podatku dochodowego możliwe po 6 latach
Podatek dochodowy	Brak, gdy sprzedaż miała miejsce po 6 miesiącach od wykupu	Brak, gdy sprzedaż jest zrealizowana po upływie 6 lat od wykupu
Podatek od towarów i usług	Płacony od ostatniej raty leasingowej	Płacony od wartości rynkowej pojazdu

Źródło: opracowanie własne na podstawie (Internet 1).

Kolejną bardzo odczuwalną zmianą wprowadzoną z Nowym Ładem jest kwestia VAT. Do końca 2021 r. osoba prowadząca działalność płaciła VAT od wartości ostatniej raty leasingu. Po zmianach VAT będzie naliczany od wartości rynkowej pojazdu.

Te niekorzystne dla przedsiębiorców zmiany niosą ze sobą wiele potencjalnych zagrożeń. Między innymi średni wiek aut na polskich drogach będzie większy. Oznacza to, iż zły stan techniczny starszych pojazdów wpływać będzie chociażby na wypadki lub koszty związane z naprawami samochodów. Jeśli przykładowo zawrze się umowę leasingu na 4 lata, to aby sprzedać auto bez płacenia podatku dochodowego, będzie trzeba poczekać kolejne 6 lat, czyli do momentu, gdy pojazd będzie miał 10 lat. Kolejną potencjalną zmianą jest to, że przedsiębiorcy będą chętniej wybierać leasing z możliwością wysokiego wykupu. Od 2022 r. VAT nie jest płacony od ostatniej raty, więc opcja związana z wysokim wykupem wydaje się korzystniejsza – raty są niższe, a wraz z końcem umowy wykup jest opcją, a nie obowiązkiem. Poza tym większą rolę będą odgrywać inne formy finansowania – typu wynajem długoterminowy.

Wielu przedsiębiorców próbuje znaleźć sposób na obejście niekorzystnych zmian związanych z wykupem. Jednym z pomysłów jest przekazanie pojazdu w darowiźnie osobom najbliższym. Należy wspomnieć, że wciąż pozostały pewne przywileje związane z tą formą finansowania – nadal możliwe jest odliczanie wydatków związanych z leasingiem jako kosztów uzyskania przychodu. W praktyce interpretacyjnej, między innymi w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (dalej: DKIS) z 12 marca 2020 r. o sygnaturze 0114-KDIP2-1.4010.42.2020.1.KS, można spotkać się z opinią, iż żeby dany wydatek został uznany za koszt uzyskania przychodów, powinien:

- zostać poniesiony przez podatnika,
- nie podlegać zwrotowi,
- bezpośrednio korelować z działalnością gospodarczą podatnika,
- nie być wyłączony z mocy art. 16 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych,
- zostać poprawnie udokumentowany,
- jego poniesienie powinno mieć na celu uzyskanie przychodów, zachowanie albo zabezpieczenia źródła przychodów.

Poniesienie kosztu w celu uzyskania przychodu jest rozumiane jako koszt poniesiony w trakcie dążenia do uzyskania przychodów w przyszłości. Cel poniesienia kosztu musi być widoczny w momencie jego powstania oraz realny. Koszty podatkowe powstają w celu zachowania źródła przychodów. Są to koszty, które zostały zaewidencjonowane po to, aby przychody z danego źródła występowały w nienaruszonym porządku oraz aby takie źródło przychodów nadal istniało. Przez pojęcie zabezpieczenia źródła przychodów rozumie się koszty poniesione na ochronę istniejącego już źródła przychodów, aby to źródło funkcjonowało w sposób bezpieczny (Internet 1).

W przypadku leasingu operacyjnego można obniżyć podatek dochodowy o wysokość miesięcznej raty leasingowej, eksploatacji pojazdu oraz jednorazową opłatę wstępną, a w przypadku leasingu finansowego będzie to część odsetkowa raty, koszty związane z eksploatacją auta, a także odpisy amortyzacyjne, gdyż samochód wykazuje się w ewidencji środków trwałych i w bilansie. Ponadto możliwa jest także wymiana auta na nowsze, po wygaśnięciu umowy i systematycznym odliczaniu kosztów podatkowych (Internet 1).

6. Przykład wprowadzonych zmian wraz z ewidencją

Przykład 1 – wykup pojazdu i sprzedaż przed upływem 6 lat od wykupu

Pan Jan prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, w ramach której w maju 2019 roku wzięł samochód w leasing operacyjny – o wartości początkowej 100 000 zł. Leasingodawca amortyzuje pojazd metodą liniową o stawce 20% rocznie od wartości początkowej. W kwietniu 2022 roku przedsiębiorca chce dokonać wykupu samochodu (wartość po dotychczasowej amortyzacji – 41 666,67 zł) – jako osoba prywatna. Pojazd będzie dalej amortyzowany metodą liniową według stawki 20% rocznie. W czerwcu 2022 roku pan Jan zamierza dokonać sprzedaży samochodu (wartość zamortyzowanego ŚT – 40 000 zł, wartość rynkowa – 35 000 zł). Pan Jan rozlicza się według skali podatkowej.

Czy jest zobligowany do wykazania przychodu od sprzedaży ŚT?

Tak, pan Jan musi wykazać przychód z działalności od sprzedaży samochodu poleasingowego, ponieważ sprzedaż następuje przed upływem 6 lat od wycofania pojazdu z działalności (Internet 3).

Ewidencja pojazdu objętego umową leasingu operacyjnego, wykup, sprzedaż przed upływem 6 lat

W celu zaprezentowania ewidencji został użyty przykładowy plan kont z wykazu kont syntetycznych publikacji *Praktyczna rachunkowość finansowa* (Fuks, Koniczna i Mazur, 2020, s. 9-12).

W przypadku leasingu operacyjnego i prowadzenia ewidencji kosztów w zespole 4 leasingowany środek trwały znajduje się w księgach leasingodawcy, a leasingobiorca do czasu wykupu ujmuje środek trwały na koncie pozabilansowym, np. 093 „Obce środki trwałe” (w analityce: „Środki trwałe przejęte w leasing”) (Internet 6).

Przykładowe operacje gospodarcze:

1. Zawarcie umowy leasingu operacyjnego i otrzymanie leasingowego środka trwałego (dowód – PK).
2. Regularne raty ujmowane są na kontach na podstawie faktury (dowód – FA).
Wartość netto: 10 000 zł, VAT: 23%.
3. Spłata raty leasingu na podstawie faktury (dowód – WB).
4. Wykup leasingowanego środka trwałego na podstawie faktury (dowód – FA).
Wartość ŚT w kwietniu – 38 000 zł.
5. Przyjęcie leasingowanego środka trwałego do używania (dowód – OT).

6. Odpis amortyzacyjny za miesiąc X (dowód – PK).
 7. Sprzedaż środka trwałego (dowód – FA). Wartość netto na fakturze: 35 000 zł, VAT: 23%.
 8. Naliczono podatek dochodowy od sprzedaży ŚT (dowód – PK).

Obce środki trwałe (środki trwałe przejęte w leasing)		Usługi obce		Pozostałe rozrachunki	
1)100000		2)10000		3)12300	12 300(2)
				7)43050	46 740(4)
VAT naliczony i jego rozliczenie		Rachunek bieżący		Rozliczenie zakupu	
2) 2300			12300(3)	4)38000	38000(5)
4) 8740					
Amortyzacja		Odpisy umorzeniowe		Pozostałe przychody operacyjne	
6)633,33			633,33(6)		35000(7)
VAT należny i jego rozliczenie		Rozrachunki publicznoprawne		Podatek dochodowy od osób fizycznych	
	8050 (7)		6650 (8)	8) 6650	
Środki trwałe					
5)38 000					

Sprzedaż samochodu wykupionego z leasingu w 2022 roku jest opodatkowana następującymi stawkami (Internet 10):

- 3% – ryczałt od przychodów ewidencjonowanych,
- 19% – podatek liniowy,
- 17% lub 32% – skala podatkowa.

Poza opodatkowaniem sprzedaży poleasingowej rzeczy ruchomej podatkiem dochodowym, należy również uiścić zapłatę w związku z naliczeniem składki na ubezpieczenie zdrowotne. Dla przedsiębiorców, którzy rozliczają się na zasadach ogólnych na podstawie skali podatkowej, składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% od osiągniętego dochodu, a dla rozliczających się według podatku liniowego stawka będzie wynosić 4,9%. Według zmian zaimplementowanych od 2022 roku przedsiębiorca nie może odliczyć składki od podatku dochodowego w celu pomniejszenia podstawy opodatkowania (Internet 7).

7. Zakończenie

Mimo wprowadzenia w 2022 roku Polskiego Ładu, leasing wciąż jest interesującą formą finansowania inwestycji dla przedsiębiorców. Mimo zmian związanych z wykupem, nadal obowiązuje wiele benefitów związanych z tą formą finansowania. Niektórzy z przedsiębiorców mogą skorzystać również z innych form: wynajmu długoterminowego czy kredytu samochodowego dla firm. Leasing ma więcej zalet niż inne formy finansowania, chociażby możliwość odliczania kosztów uzyskania przychodu, elastyczność podczas zawierania umowy w porównaniu na przykład z umową zawieraną z bankiem, a także możliwość dopasowania leasingu (leasing z wysokim wykupem przekłada się na zmniejszenie wartości miesięcznych rat leasingowych) do stanu majątkowego przedsiębiorstwa i przez to niezmnieszenie w dużym stopniu płynności finansowej firmy. Zmiany zaimplementowane w związku z Polskim Ładem, które zaczęły obowiązywać od 2022 roku, wprowadziły wiele zamieszania i niosą ze sobą negatywne skutki związane z tą formą finansowania inwestycji. Wydłużenie okresu, od kiedy można sprzedać poleasingowy samochód bez płacenia podatku dochodowego, z pewnością wpłynie na uwzględnianie innych form finansowania inwestycji przez przedsiębiorców, a także na stan techniczny pojazdów na polskich drogach. Niezachęcającą zmianą jest również obliczanie podatku VAT od sprzedaży od wartości rynkowej pojazdu, gdyż będzie to wartość o wiele większa niż przed 2022 roku. Negatywne konsekwencje wprowadzenia zapłaty podatku dochodowego od przychodu ze sprzedaży poleasingowego samochodu przed upłynięciem 6 lat są związane także ze składką NFZ. Od 2022 roku składkę oblicza się od podstawy opodatkowania, a więc przychód związany ze sprzedażą poleasingowego auta zwiększy podstawę, wzrośnie zatem składka NFZ. Wiele osób zaczęło szukać sposobów na obejście tych zmian, biorąc pod uwagę darowiznę środka trwałego dla osoby z pierwszego kręgu pokrewieństwa. Wiele innych propozycji uniknięcia płacenia podatku dochodowego z pewnością będzie się pojawiać w najbliższych mie-

siącach. Zmiany podatkowe powinny ułatwiać przedsiębiorcom prowadzenie działalności i zachęcać do wybierania różnych form finansowania inwestycji, a Polski Ład wprowadza chaos.

Literatura

- Fuks, A., Konieczna, A. i Mazur, A. (2020). *Praktyczna rachunkowość finansowa*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.
- Interpretacja indywidualna z dnia 12 marca 2020 r. (DKIS, sygn. 0114-KDIP2-1.4010.42.2020.1.KS)
- Jarosz, M. (b.d.) *MSSF 16: nowe zasady klasyfikacji leasingu*.
- Michalak, A. (2007). *Finansowanie inwestycji w teorii i praktyce*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Pfaff, J. (2017). *Rachunkowość finansowa z uwzględnieniem MSSF*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Rytko, A. (2018). *Leasingowa rewolucja w MSSF 16 „Leasing” oraz różnice do polskiego prawa bilansowego*. Warszawa: Centrum Edukacji PIBR, Polska Izba Biegłych Rewidentów.

Źródła internetowe

1. <https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-sprzedaz-samochodu-wykupionego-prywatnie-z-leasingu>
2. http://www.leasing.org.pl/o_leasingu/krotka-historia-leasingu#
3. <http://www.leasingfinansowy.pl/arttykul,2106,19699,ewidencja-wykupu-skladnika-majatku-z-leasingu.html>
4. http://www.leasing.org.pl/o_leasingu/leasing-w-polskim-prawie
5. http://www.leasing.org.pl/o_leasingu/produkt-finansowy#
6. <https://www.bankier.pl/smart/leasing-samochodu-a-polski-lad-jakie-zmiany-od-2022-roku>
7. <https://www.fr.pl/news/1220/wykup-samochodu-z-leasingu-do-celow-prywatnych-w-2022-roku>
8. <https://www.prawo.pl/podatki/oplata-wstepna-w-leasingu-operacyjnym-jako-koszt-podatkowy-w-cit,510270.html>

REVOLUTION IN LEASING DUE TO THE POLISH DEAL

Abstract: A lot of revolutionary changes implemented into the Polish Deal have an enormous influence on the way entrepreneurs look at leasing as a form of financing investments. The article consists of basic principles related to leasing (tax regulations as well as accounting-related regulations). Furthermore, there have been mentioned new regulations that are valid since 2022 regarding a buy-out of after-leasing fixed assets or intangible assets. Additionally, the article contains an example of recording operations respectively to leasing and author's own opinion on given subject. To prepare this article, several methods have been used: literature studies, legal acts and websites analysis.

Keywords: leasing, operational leasing, financial leasing.